

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlünk

Törökország,

amely a nagy színjátékban eddig csak statisztia szerepet játszott, most szintén belépett tehát a világháború aktív szereplői közé. Ezzel most már még nagyobb lett a világkavarodás, még terjedelmesebb lett a világtörténelmi forgószél periferiája.

A török-orosz háború kitörése mindenképen előnyt jelent a mi számunkra. Minél több oldalról szorongatják az orosz koloszt, annál jobb reánk nézve.

Ne feledjük el, hogy itt nem csak a szűkebb értelemben vett Törökországról van szó, hanem az egész izlannak, az egész mohamedán világnak nagy szabadságharcáról orosz és angol elnyomói ellen. Itt olyan világkérdések elintézéséről van szó, amelyek gí-gászi súlyukkal méltán esnek bele a mostani világtörténelmi grandiózus kereteibe.

Természetes, hogy legközvetlenebbül a Balkánon fogja éreztetni hatását Törökország hadi akciója, de az északi harctér erőviszonyaira is döntő befolyást fog gyakorolni.

Erre vonatkozólag igea érdekes és széles perspektívákat bevilágító nyilatkozatot tett Andrassy Gyula gróf, melyet az alábbiakban közlünk:

— A háború kitörése óta ez a legfontosabb és legörvendettebb esemény, de hogy hatása még jobban teljesítsék és kiegészítsék, ez okból a diplomáciának két célt kellene kitűzni: az egyik az, hogy Románia és Bulgária szintén vegyenek részt a harcban. A kilátás erre minden esetre javult, mert nagyon apadt a rizikója ezeknek az államoknak. Románia és Bulgária szövetségében a törökre támaszkodva abban a helyzetben volnának, hogy a Kelet hatalmi viszonyait érdekük szerint szabják meg, mint önálló tényezők. Ha a Fekete-tenger fölött a török flotta uralodik, akkor Románia előnyo-

mulása Beszarabia és Odesza felé rendkívül megvolna könnyítve. Törökország példája felvilágosíthatja a Keletnek ezt a két királyságát, hogy amint az orosz nem engedte meg, hogy a török önálló uton haladjon és saját érdekei szerint szabja meg politikáját, úgy fognának járni Románia és Bulgária is, amelyek szintén labban a percben fogják elveszíteni azt a képességet, hogy saját soruk felett önmaguk döntsenek, amely percben Oroszország győzne. Ha az orosz győzne Konstantinápolyban és a Dardanellákban, Berlinben és Bécsben, Bukarestnek és Szófiának orosz hatalom alá jutása abszolút bizonyos volna. Látszólagos függetlenség fabatkát sem ér, amint a hatalmi viszonyokban nincs támasza. Ha még érthető volt a Balkán-államoknak az a törekvése, hogy semlegesség által a Balkántól távol tartsák a háború veszélyeit, amint Törökország háborúba keveredett, a Balkán egysége is közvetlen veszélybe került, olyan veszélybe, amelynek passzív eltérése abdikálás.

— Hogy az orosz-török háborúnak mennyiben van közvetlen hatása a mi harcainkra, azt katonai szempontból ebben a pillanatban nem vagyok képes megítélni, mert nem tudom, hogy milyen orosz erő áll már a török határnál. Mindenesetre megment azonban attól a veszélytől, hogy az Oroszország és Törökország között való békés hangulat esetén az ott leköötött erők felszabaduljanak. A Fekete-tengeren a török flotta szintén nagy befolyást gyakorolhat a háborúra, mert a leggazdagabb orosz vidékeket meg kell szállniok az oroszoknak és széles vonalnak védelméről kell gondoskodniok, tehát a galíciai harctérről erőket kell elvonniok.

Menyasszonyi kelengye
bevásárlásnál ajánljuk
Szegő Sándor

áruháznak nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak

Szélhámos gimnázista.

A „Tokajhegyalja“ írja:
Egy héttel ezelőtt még minden házban tanulságos példakép mutogatták a szülők gyermekeiknek egy fővárosi napilapnak cikkét a király legfiatalabb katonájáról. Mindenki bámult a fiatal vitéz hőstettein, mindenki szeretett volna helyzetében lenni s a fiatal Horváth, a pataki gimnázista élményei mindennél közbeszéd tárgya voltak.

Hát még Patakon, a hol lakik még néhány kuruc érületű ember, minő büszkeséggel és önteltséggel gondoltak a pataki gimnázistára, aki 14 éves korában már a harctérre megy, megsebesül, trón szekér megy rajta keresztül s most egy fővárosi kórházban fekszik, a hol mindenki dédelgeti és mindennemű kedves-séggel elhalmozza. Minő várakozás teljesen néztek hazajövelele elé, amikor majd felgyógyultan lengyel lövész kalpagját lengetve az ősi szélben, kiszáll a vonatból és megköszöni a zsebkendők lobogtatását és a szívélyes fogadást. Egy városi tanácsos fogja majd üdvözölni a vakmerő harcost, bandériummal és zászlóval fogják majd az iskola díszterembe kísérni, a hol a hős megható szavakban fog köszönetet mondani tanárainak és oktatóinak, hogy ennyi hazaszeretetet ennyi hősiességet öntöttek fogékony ifjú lelkébe. Talán még fáklásy menetet is fognak rendezni a tiszteletére.

Milyen kár valóban ezek után, hogy a sok szép álmokép ugy szeretefoszott s a király legfiatalabb katonájából a legfiatalabb szélhámos lett. Még makacs is volt a kórházi ágyon, mert hősnek illik engedetlennek is lennie, de még inkább azért, hogy a kötszést sebzett karjáról le ne fejték, mert rövidesen kiszült, hogy a kötés ép kezét takar.

Bizony így akarta a végzet és az orvosi lelkiismeretesség, hogy a kötés lekerüljön, nehogy a seb inficiálódjék és kitünt, hogy a kötés nem ártott volna a nem létező sebnak, ha örökké ott maradt volna.
A makacs dacos hősből, megal-

lázott, szégyelős, kis szélhámos lett a sok sinogatást pedig, amivel eddig a kórházlátogatók illették, néhány erősebb arcul legyintés váltotta fel s a hős most ezt viseli nagy hősiességgel.

Lcsendesült a zaj Patakon. Nem járnak többé az utcán izgatott készüldő emberek, a zászlókat el-tették a legközelebbi képviselő választásig, a fáklákat fel vissza a padra, a peronra nem teritnek fel szép szőnyegetek, hanem unalmasan loosolgták tovább mézstejes karbólal s ha majd berobog a vonat a fiatal hőssel, nem fogadják majd hódoló szavakkal, hanem néhány bábó és kíváncsi szempár között fogja majd elvezetni hivatalos kísérője a toloncot, a legfiatalabb hőst.

Prémet a katonáknak!

A téli háború borzalmai ellen katonáinknak nagy mennyiségű prémetre van szükségük. A kinek van, küldje címe:

Hadsegélyző hivatal,
Budapest, Váci-utca 38.

Rendelet a moratóriumról.

A lakbért havonként lehet fizetni.

A kormány nevében a hivatalos lap újabb rendeletet adott ki a moratórium rendelkezéseinek megváltoztatásáról. Az újabb rendelet főleg a lakbérék fizetésére vonatkozik és kimondja, hogy lakás vagy egyéb helyiség bérebeadója a moratóriumi rendelet fennállásának ideje alatt a részére a szerződésben, szabályrendeletben vagy más jogszabályban biztosított azt a jogot, hogy a bér nem fizetése esetére a bérletet a szerződés felbontásával vagy rendkívüli felmondással megszüntethesse, heti vagy havi bérleteknél egyáltalán nem, hosszabb tartamu bérleteknél pedig csak akkor gyakorolhatja, ha a bérlet a folyó bérösszegnek egy-egy hónapra eső részét minden hónap ötödik napjának elteltéig meg nem fizeti.

SZOLYVAI

HUGYHAJTÓ ÉS HUGYSAVOLDÓ GYÓGYVIZ.

Lapunk mai száma 2 oldal.

Dr. Kéty, Dr Bókai, Dr Widerhoffer orvos-tanárok nyilatkozata alapján elsőrangú gyógyhatású: csusz, közsvény, hólyag, vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő, étvágytalanság és gyomorbetegség ellen. Kitűnő ízű üdítő ital.

K a p h a t ó m i n d e n ü t t.

A rendelet szerint tehát heti vagy havi bérleteknél rendkívüli felmondás, illetve a szerződés felbontása meg nem történhetik, hosszabb bérleteknél pedig a lakó ezental havonként is fizetheti a bért, de a havi részletet legkésőbb minden hó ötödik napjáig megfizetni tartozik. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra, akik szolgálati helyükön lakpénzben részesülnek. Főbérlet esetében a bér nem fizetése okából

a főbérrel kötött bérleti szerződést nem lehet megszüntetni, ha a főbérlet kimutatja, hogy az ő berlei moratórium következtében neki sem fizettek lakbért.

A rendelet még kimondja, hogy a folyószámla-tulajdonosok betéteik kifizetését akkor is követelhetik, ha a középület építését elvállalták, vagy a moratórium előtti építkezés befejezéséhez pénzre van szükségük.

oltalmazójában el van határozva visszaverni ezeket a támadásokat amelyek nemzeti létük megsemmisítésére irányultak. Nagyszámu mohamedán és anglo afrikai benszültöböl álló csapat mohamed sejk vezetése alatt megszállotta Berbera angol kikötőt, elfogta és az ország bel-sejébe vitte az ottani angol hivatalokat. A felkelés gyorsan terjed.

Az orosz harctérről.

Galiciában a helyzet kedvező.

Budapest, nov. 3.

Orosz-Lengyelországban haderőnk erős ellen-séges hadsereget fejlődésre kényszerít Lyzapora-rai ütközetett abban hagyta, hogy ivangorodi harcok után elrendelt hadmozdulatokat folytathassa Galicziában a helyzet változatlan az utóbbi napokban Stari-Sambortól délre és Turkától észak-keletre vivott harcokból eddig kétezeröttszáz orosz foglyot tegnap reggel Stryj völgyében Ribiknél huszárjaink rajtaütöttek egy ellenséges lőszer oszlopon és tüzerlőszerrel megrakott számos kocsit zsákmányoltak.

Nyugati harctérről.

A németek sikerei.

Budapest, nov. 3.

Német nagy főhadiszállás közli: Ma délelőtt Nieuportól délre áradások minden hadműveleteket kizárnak csapataink elárasztott terület-ről minden veszteség nélkül elvonultak Ypres elleni támadásaink tovább haladnak több mint kétezer embert többnyire angolokat elfogtunk és több gépfegyvert zsákmányoltunk Róytól nyugatra elkeseredett mindkét részre veszteséggel teljes harcok dultak, amelyek azonban az ojtani helyzetben nem idéztek elő változást. Jó siker koronázta támadásainkat Aisne mentén, hol csapataink ellenség leghevesebb ellenállásával szemben is több egy nagyon megerősített hadálást rohammal bevettek elfoglaltak Charonne és Eszanpirt több mint 2000 foglyot ejtettek három ágyut négy gépfegyvert zsákmányoltak Császári székesegyház mellett a franciák egy nehéz üteget állítottak fel, melynek figyelőjét székesegyház tornyán felismertetükben eljárásnak, melyben már rendszert kell észlelnünk következményei nyilvánvalók Verdun és Toul között a franciák több rendbeli támadását visszavertük a franciák részben német köpenyt és sisakot viseltek Vogezeben és Mar kirch közül a franciák támadását visszavertük mire csapataink ellentámadásba átmentek.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Verjük a szerbeket. Éjjeli roham Sabác alatt

Budapest, nov. 3.

Macsvába elért sikerünk csak most teljesen áttekinthető. Stepanovics Srepa tábornoknak ott harcban volt négy öt hadosztályból álló II. számú hadsereg csak úgy menekülhetett fenyegető helyzetből, hogy hanyat homlok visszavonult és mindennemű készletet trénjét hátra hagyta, miközben számos foglyot ejtettünk. Ellenség anélkül, hogy előre elkészített hátsó állásaiból újabb ellenállást kikifejtett volna egyfolytában Sabáctól délre elterülő domb vidékre hátrált, és szívós de hiábavaló ellenállást csak még Sabácnál fejtettek ki, mely várost vitéz csapataink nov. elsejétől másodikára virradó éjjelen rohammal bevettük.

Az izlám harca.

Elsülyesztett görög naszád.

Konstantinápoly, nov. 3.

Kaukázusi határunkról érkezett hivatalos hírek szerint az oroszok több ponton megtámadták határscapatainkat de kénytelenek voltak vissza vonulni miközben csapataink erélyes ellenállása következtében veszteségeket szenvedtek. A Földközi tengeren angol cirkálók megkezdtek a tüzelést és elsülyesztettek egy feljűk közeledő görög torpedónaszádot, amelyet török torpedónaszádnak tartottak. Ez a két esemény mutatja, hogy ellenségeink szárazon és vizen megkezdtek az ellenségeskedést, amelyet hosszabb idő óta terveztek. Az egész ottmán nemzet bizva Istenben a jog és igazság